

ФАРМЕРСЬКА СТОРІНКА

УВАГИ ДО КАЗОЧКИ ПРО СЛОНЯ І КОРИТО.

В минулій "Фармерській сторінці" вміщено було "Казочку про слоня й корито" Фармера-Негати. Цікава казочка про те, як слон не міг напоумити води повне корито, яке стало боком.

Фармери не дивлячись на свою тяжку працю, ніяк не можуть жити в достатках, тобто не можуть напоумити свого домашнього корита. Так кожний фармер з поодиноким, так всі разом взяті, так і робітники, так ціле трудове населення Канади і кожної капіталістичної країни.

Помпує (працює) фармер ціле своє життя зі своєю родиною і не має, як "Вуйко Кожушок" каже, за що перегорів купити. "Працює ціле своє життя робітник, а закоріє — просить допомоги в організованих робітниках.

Візьмим цілу капіталістичну державу: платимо податки, рійні та таксі, а державне корито також неповне. Федеральне правительтво Канади в довах, провінційальні уряди в довах, муніципальні в довах — одним словом все в довах, всі корита не повні, хоч день-день по помпуємо ми в них.

Кали слонь помпував, то був того переконання, що він має напоумити його повне, а ми, фармери й робітники вже переконалися, що жоби ми не помпували, не напоумимо ми державного, ні свого власного корита.

Де-ж двістається наша праця? Чому її оговні не маємо ні ми, ні навіть держава? Яка лиха година з тим нашим господарським коритом, що ми його не можемо напоумити і куди втікає з него вся наша праця?

В тім то й річ, що ми зовсім не маємо власного корита. Ми помпуємо свою працю в чуже корито, навіть не в державне, але в приватно-власницьке, капіталістичне.

"Казочка про слоня й корито" Фармера-Негати дуже влучна, тільки я з одним не годжуся, а саме, що фармери помпують свою працю в корито, яке стоїть кося і та вода втікає з него до капіталістів. Ні, і фармери і робітники в кожній капіталістичній країні помпують свою працю в корито, яке стоїть дуже рівно, тільки те корито належить до гуртка багатих-перобів. Так, товариші, ми всю свою працю складаємо в капіталістичне корито, а ці неважкі відтак кидать нам з того корита костюма, щоб ми не здохли з голоду та могли працювати на них та ще й між собою жерлися за ту костюма-ху.

Кажуть, що союзи держави воявали за демократію, за те, щоб не дати німецькому капіталізму зажерти демократичні країни. Казали, що як він зажере ті країни, то обложити населення великими податками, буде його виснажувати. А як побідить демократичні держави, тоді і населення їх буде добре і самі держави розбагатіють, значить, як державне, так і кожної людини в ній з поодиноким буде корито повне.

І чи сталося так? Чи Франція, яка побідила Німеччину, не залізла в довги по вуха Морганові? Чи Канада? Хіба не так само? А хто ті державні довги має платити? — Такі населення краю. А кому? — Приватним капіталістам: Морганам, Ротшильдам, Фордам, Ракефелерам. У їх корито ми маємо зложити не мільони, але мільярди доларів.

Що-ж ми повинні зробити? Вирівнювати те корито, якого ми зовсім не маємо? Ні, ми повинні перекинути капіталістичне бездонне корито, а збудувати своє власне, гуртове.

Капіталістична система — це й є крадіж те корито, яке висмоктує з нас піт і кров і якого ми не можемо напоумити. Капіталістична система така хитра, що всякий уряд в її державі служить її інтересам. Як би ви там не хитрували, скажемо, підчас виборів, скільки-будь самі своїх посів в парламент не посилали, то вони скрутять капіталістичну систему, але вона їх. Маємо примір в Англії.

Тому навіть парламентарну трибуну представники працюючих використовують для того, щоб перекинути капіталістичне корито а не щоб підкласти під него підвалини. Бо ми не є слони, щоб вічно наокували капіталістичну худобу. Ми хочемо мати свою худобу і напоумити її з власного корита, бо ми такі самі двоногі створіння, як і капіталіст.

Але я цілком признаю Нетягі рачію, що тепер, в капіталістичній системі, всі працюючі є в ролі слоня, який не може напоумити капіталістичного корита. Коли-ж Нетягі слонь набрався стільки розуму, щоб вирівнати корито, то час вже нам набратися стільки розуму, щоб полатити, перекинути капіталістичне корито і заступити капіталістичне самим для себе помпувати.

Приїжджає фіра, широкі немов парасолі капелюхи, лица годі доглянути. Не розбираючи всего докладно, малося-б вражіння, що цим фармером живе як в бога за дверима. Начиняємо бачачку. Переходимо незалежно ріжні питання. Я цікавлюся фармеруванням.

Фармер — старий Канадєць, — 10 літ товквся по ріжних майнах, фабриках, шпалах, геловно по великих містах. Зорієнтований і то добре в канадєській життю.

Ставить питання: Мабуть, вас дивує, коли дивитесь на такий простір землі, на кури, корови, коні, що фармер нарікає на свою долю? Відгадав. Дійсно мені було неясним. Я призначений мірати життя фармера галицьким селянином. Його малоземельство, його запопадливство і відповідаю, що так. Фармер пояснює, що те, що я бачу не представляє великої вартости і він

ПРОСПИМО МИ І ЦАРСТВО НЕБЕСНЕ.

Букоєнє, Саск.

Наближаються провінційальні вибори в Саскечевані. Консервати і ліберали оживають, дають про себе чути. Появилися якісь новомодні прогресисти. Лише фармери, головне населення Саскечевану байдужо на все дивитися.

Дня 5. серпня відбулася в Саскатуні конвенція прогресивної партії, в якій взяло участь сто делегатів. Вибрали ексекютиву з 20 осіб і постановили брати активну участь в виборах. Ключі цієї нової партії — економія в урядах, скорочення числа службовців, алука деяких департаментів, будова публичних будинків, одним словом якась незризна куца реформа. Розуміється, підчас виборів ця партія видигне ще інші гаця, які згадуть зараз по скінченню виборів.

Крім того в Йорктоні консервативний агент створив свою власну партію, яку назвав "партія провінційальної реформи". Ключі ця партія ще не оголосила. Кажуть, що сама не знає чого хоче. Та нехай вона не знає, але ми, фармери, повинні знати чого нам треба. Мисльві пани заздалегідь готують, організуються і прийдуть з обудними гаслами до нас за голосами. Прийдуть, наговорять нам повні мішки фраз а ми скажемо: "от які наші добрі, давайте ім свої голоси". А вони потім знову будуть з нас сміятися.

Та ще не пізно, ще є час нам, фармерам, самим про себе подумати. Досить вже нам молені правити, щоб змінити все ті ліхи часи. Адже навіть пословиця каже — "роби небаже, то й бог допоможе". А де-ж то нам буде бог помагати, коли ми самі нічого не робимо, щоб самим собі помочи. Тож я вношу, а т. Данкло Плу жак хай секунду, щоб зараз такі фармери взялися до організування Фармерсько-робітничої партії. А то нехай скрегочуть зубами консервати, ліберали, реформісто-прогресисти. Вони скреготали-б, бо коли-б ми організували Фармерсько-робітничу партію, тоді всі буржуазні партії не дістали-б фармерських голосів.

Товариші фармери, дайте про себе чути і то якнайскорше. Давайте порушимо справу скликання фармерської конвенції. Не робить ріжницї, де відбудеться конвенція, тільки беріться зараз-же за роботу. Скличмо конвенцію, виберім ексекютиву і нехай вона візьметься за організування Фармерсько-робітничої партії, щоб до виборчої скриньки ми пішли організованими рядами і дали голоси на своїх кандидатів, а не на кандидатів своїх визискувачів.

Я кличу вас, товариші фармери, в Кемек, Верігін, Мікадо, Донвел, Канора, Букоєнє, Ванда, Вакав, Ростерн, Мелвід, Гудів і інших околиць, дайте свій голос, скажіть своє волю, порозуміймося між собою на сторінках "Укр. Роб. Вістей", а навіть листово і організуємо патію на образ і подобиє наше! Вітлім в ту партію свої бажання, горе і муки, щоб вона говорила нашою мовою, щоб обороняла наші інтереси. Чи ви не бачите, що все, що лише є в природі, дбає про себе, тільки ми відстали, забувши, заякани чекаємо, щоб хтось дбав про нас. Ану, товариші фармери й робітники продаймо вже ми самі про себе. Хто перший обізветься?

І. Д.

ПІД РОЗВАГУ ФАРМЕРАМ В ІСПАС, АЛТА.

Гемтрек, Міш.

Нрипадково попало мені під руки 33-те число "Канадєської Фармера" з дня 14-го серпня ц. р. В тім числі знаходжу звіт ново-заснованого товариства в Іспас, Алта. Ну, засновано, то засновано, треба цим тішитися — скаже дехто. Всяка просвітна організація є добра річ, але мені зацікавило хто властиво заснує організацію, хто є її ініціатором і яка її ціль?

Це питання мене зацікавило, бо я, як один з бувших фармерів згаданого місцевости, закниений лихою долею в Злученій Державі, хочу висказати пару слів на сторінках "У.Р.В." в справі згаданого товариства і його подібних товариств, основуваних ворогами працюючої класи робітників і фармерів.

Тому, що я перебував через довгий час в Іспас, Алта, мені відомі обставини українських фармерів і тому мене зацікавила справа заснування там Фармерського Товариства.

В Іспас, Алта, є кілька свідомих українських фармерів, котрі передсе робили спробу організувати Фармерське Т-во, що було-б вілним від рїжнєйно-патріотичного чаду, однак це ім не вдалося лише тому, що темнітелі працюючих мають там моральну контролу над фармерством.

Кали прихидилося збирати передплату, чи жерти на робітничі цілі на пресу, або на політичних в'язнів Східної Галичини, то теперішній ініціатор Фармерського Товариства в Іспас, Алта, О. І. Кусій, котрий буцім то "розлинався" на своїх проповідях "за бідний український наріч", виступав проти всяких фондів на робітничі цілі і взагалі проти всякої просвітної праці.

А тепер цей самий О. І. Кусій оснує товариство, чия-лічно, та ще й під іменем великого українського генія Т. Шевченка, котрий за життя борювався проти такого типу людей, як О. І. Кусій.

Та річ очевидна, що О. І. Кусій, як і всі "божі помазанники", та патріоти, тільки тоді беруться за яку-небудь провітну працю, коли передбачують небезпеку своїм доходам.

Кали поли побачили, що біде фармерство починає освідомлюватися і лучитися з класовим свідомим робітництвом, щоб спільно виступити проти спільного ворога, як чужого, так і свого, (про що свідчать ріжні дописи з ріжних фармерських місцевостей в "У.Р.В."), то поли і патріоти ріжних відділів. Доволі вже понамастї нас. Час вже ім подумати про пастушення чотириногого. Більше користі принесуть суспільству!

Хай живе фармерсько-робітнича солідарність!
Т. Іванчук,
бувший фармер в Іспас, Алта.

ім поможе? Не ті часи! Рано чи пізно, фармери, котрі живуть — а радше животіють (як би жили, то не покидали-би фарми і родину, та не втікали-би до Зауч. Держав) з праці своїх рук, так само як і робітники, пізнають вовків в овчих шкірах і проженуть їх на всі вітри.

Чи нам, товариші фармери, не відома робота цих людей і їх побратимів патріотів тут і за морем в старім краю? В Галичині вони перші пішли на здути польський шляхті, та ще й бідних селян та робітників провокують в користь останньої. На Буковині вони перші прийняли румунську асиміляцію, та цієї населення Буковини приволюють ріжними проповідями до покори румунським боярам.

А що вони тут доброго зробили для українського робітництва і фармерства? Яка тільки дрянь не припливе сюди за моря по зелені на ріжні фонди бонди для Петрушевичів, рятовання старого краю, а в дійсности для гультіпаків по віденських та берлінських кав'ярнях, то панове патріоти з понами шкиро те все попірають, лише самі нічого не дають. За те робітників та фармерів добре натягають. А де те все поділось? Звісно! Пішло за такими, як вони самі. Тепер не один робітник та фармер лише потилючи чхає по своїй праці.

Тому то, товариші фармери в Іспас, Алта і околиці, візьміть під розвагу моїх кілька слів і завичай прочистьте ваші ряди від божих помазаників. За те організуйтеся в фармерсько-робітничі товариства, в котрих мав-би право голосу тільки фармер-працівник в спілці з робітником. Тільки тоді можна буде зробити дійсний крок вперед а не інакше.

Дорогі товариші фармери! Якощо хочете зрозуміти ваше теперішнє життя і найти з него вихід, то беріться за науку, за просвіту, — її ви можете здобути тільки при помочі наукових книжок і часописів, які видаються трудом працюючих мас. Одним з таких часописів в Канаді є "Українські Робітничі Вісті", в котрих стало поміщуватися окрема "Фармерська сторінка", а в котрих все можна подібати дописи на ріжні фармерські теми таких фармерів, як дідує Данило Плаужак, Фармер Нетяга і других. Другий з рядів часописів, це журнал "Робітниця" з ріжного рода статтями та розвідками.

"От що повинні читати фармери і робітники" а не комуністичні адвертайзменти, як "К. то поли і патріоти ріжних відділів. Доволі вже понамастї нас. Час вже ім подумати про пастушення чотириногого. Більше користі принесуть суспільству!

Хай живе фармерсько-робітнича солідарність!
Т. Іванчук,
бувший фармер в Іспас, Алта.

СТРІЧА ЗІ СХІДНОКАНАДІСЬКИМ ФАРМЕРОМ.

Східна Канада дуже відмінна від західної. Життя тут стигане переважно в фабричній міста, але не хибює тоже і фермерства. Лучи на південь Торонто мається образ нашої Волині: рівнина прорізана зеленими зугами, гаями, полями. Від часу до часу показуються за дерев дєрєв'яні будинки. Околиця Торода в напрямі Велич прорізана каналами.

В ці околиці позаїжджали наші люди, шукаючи за ліпшим життям. Звертаємо на подвірє. Комплікація галицького господарства з канадєським. На подвірю машини, коло хати на краєвий лад огорожина і все, що задумаєте, там знайдете. Це знову таки нагадує вам галицькі городи, де на долоні землі господаря насаджує всего можливого.

Приїжджає фіра, широкі немов парасолі капелюхи, лица годі доглянути. Не розбираючи всего докладно, малося-б вражіння, що цим фармером живе як в бога за дверима. Начиняємо бачачку. Переходимо незалежно ріжні питання. Я цікавлюся фармеруванням.

Фармер — старий Канадєць, — 10 літ товквся по ріжних майнах, фабриках, шпалах, геловно по великих містах. Зорієнтований і то добре в канадєській життю.

Ставить питання: Мабуть, вас дивує, коли дивитесь на такий простір землі, на кури, корови, коні, що фармер нарікає на свою долю? Відгадав. Дійсно мені було неясним. Я призначений мірати життя фармера галицьким селянином. Його малоземельство, його запопадливство і відповідаю, що так. Фармер пояснює, що те, що я бачу не представляє великої вартости і він

сам не є певний, що це його власне. Поїнаємо подрібно оцінювати майно. Я бачу кілька расових коров, ціле стадо курей, коні, машини, лани збіжжя, а він мені все твердить, що то все немає такої вартости, як виглядає. Я, знаючи міскі ціни на фармерські продукти, не знаю, чи фармер бере мене на баса, чи воно справді є так, як він представляє.

Зачинає перекоувати мене цінами і каже: "дивитесь на цього бика (здоровенний), мені за него дають всего \$25.00". Коли ми вичислили ціну миського м'яса, виходило, що цей бик мав м'яса вартости на \$150.00. Де-ж подівається сума \$125.00? В руках посередників. Раз був такий випадок: Фармер вивидав ціну м'яса в ріжні, загнав кільнайцять штук худоби прямо до ріжні, ну, і здорово заробив. Заохочений цим, давай скурювати худобу і доставляти до Торонта. Повний надії завів до ріжні, ну і вишлях чудасія. Дістав тільки грошей, що вистарчило йому на транспорт худоби, але сам вже не мав за, що вертати до дому.

В чім річ? Компанія, яка скуповує худобу, загрозила ріжні і та заплатила йому таку ціну, як платять на фармах.

Порівнювали ми прочі ціні миських конусментів з цінами, які платять посередники фармерам на мисях і побачили, що все лишасться в руках посередників. Прийшли до заведення, що фармер не менше є визискуваний від робітників.

Який-же вихід знайти з цього?

Вислід такий, що треба позбутися спекулянта-посередника. Треба поставити свосіного посередника між фармером і робітником, тобто між продуцентом, а конусментом. Таким посередником можуть бути фармерські кооперативи, які відразу достарчали-б свої продукти до кооператив робітників. На цим ми з фармером погоджувалися. Такі случаи мають, вже за собою традицію, головне в Европі. Кооперативний рух серед фармерства і робітництва необхідний.

Нефармер.

— Гало Джан — каже від побачивши мене.
— Гало юрєслф — відповідаю.

— Що скажемо?
— Та шеріф прихидив, щоб я заплатив якийсь пот, а я навіть не знав який. Я у тебе ніколи нічого не купував.

— Ага, ти не купував, але твій сусід купував, а ти підписався, як поручитель... На ліцитацію. Тепер твій сусід збанкрутував а ти маєш заплатити \$200.00. А шеріфові за до рогу \$17.99; а процент, а від проценту процент, отже разом около \$300.00.

Я почав виправдовуватися, доказувати що я також вже близько "брок", але адвокат й слухати не хотів.

— Краде йди і старайся грошей, бо буду тебе ліцитувати.

Вийшов я від адвоката, голова кобосом... Зайшов до склепу. Але це порога не вєші переступити, а тут до мене:

— Гало, вуйку! Жертвуйте на бурсу Грушевського, де виховуються ваші сини, гордість українського народу.

— Що, що? — питаю.
— Та-ж там виховуються — каже — доктори, професори, адвокати...

— А цей шинкар, що он через дорогу продає лікєри, та кож там виховувався? — запитав я.

— Га? — викараєч очі мов зарізанний баран мій колектор.

— Та чого "какаши"? Де виховувався ось той панчик, що продає в Вєгревилі горінку флшпиками а пиво бочками? Чи це не вихованець бурєи Грушевського? Де то він покінчив всі свої грейди, та ще й шось має півтора року філософії на університеті.

— Та це-ж він служить в говерменським лікер сторі — каже до мене колектор.

— Або я кажу, що він служить в індїєським? Але гордітєсь тут нашому народові нема чого.

— Вибачайте, я з яничарами не хочу говорити — скавав колектор, натиснувши на вуха шапчину і вибіг зі склепу.

Рипицзя з "Укр. Голосу" хоче рапортувати від фармерських просвітних товариств. Чекала вона його і від Товариства Просвіти в Ленюк. Та члєни не спішилися рапортувати своєї роботи перед Рипицєю. Вона розсердилася і вивихала собі "кореспондента", одинокого свого читача ті місцевости, який написав до галуся, що в Ленюк нема людей, тільки "товариші", "яничари", "московський пошту", "румунські шерпєві", "гопак", "Лейби", "Срулі", "Гроцькі" і т. ин. Забув ще написати, що в Ленюк є "московська чека".

Страшний той Ленюк. Вже не один високоштанець дістав там носа. А міньстер-сконка Назарук таки зовсім боявся показати там свого носа.

Такий то, Рипицє, той Ленюк.

На схід від Ленюк є околиця Мусєдора. Там час від часу відбуваються дебати. Недавно відбулася там дебата про "Националізм і интернаціоналізм", про котру писалося вже в "У.Р.В." Друга була на тему "Астрономія і біблійна наука". Про науку астрономії говорив т. Н. Хр. з Ленюк, а про науку біблій говорив суботник Л. В. Притиснений до стіни аргументами суботник в свою оправданні говорив:

"Я читав "Укр. Голос", "Кан. Фармер", я належу до гвіт пулу, до свинячого пулу, до бурєи Грушевського, до худобячого пулу, до бурєи П. Могил, а про астрономію не потрібую знати, бо як свиня несе в зубях соломку, то це значить, що буде зимно і вітер; а як кури співають — буде погода; як під колинами мене млоїть — буде дощ; як каоти гавкають на заході — буде вітер".

Публика нагородила його описками і сказала, що він виграє дебати, бо навіть багато фактів.

Така суботницька "астрономія". Не дурно цей суботник належить до свинячого гвіт пулу.

Вуйко Кожушок.

ТОВАРИШКО! ТОВАРИШУ!

З "Українських Робітничих Вістей" ви довідаєтесь про світові політичні події, про робітничий всесвітній рух. Але вам треба також читати дещо більше з області науки, літератури. Тому, передплатіть собі двотижневий ілюстрований журнал

"РОБІТНИЦЮ"

що ширить класову освіту і знання науки. Матерія однаково цінний так для робітників, як і для робітниць. Річна передплата \$1.50, піврічна 80 ц.

Ширіть "Робітницю" скрізь! Передплатуйте і збирайте передплату від інших!

Адресуйте так:

THE WORKINGWOMAN

UKRAINIAN LABOR TEMPLE

Cor. Pritchard and McGregor Sts., — Winnipeg Man.